

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ КЛАСТЕРІВ ЗА ІННОВАЦІЙНО-ОСВІТНІМ НАПРЯМОМ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

Важливість інноваційної складової в діяльності кластерів визначено в наукових працях Є. Монастирного [1], який зосереджує увагу на взаємодії суб'єктів кластерних об'єднань. С. Денежніков [2] у своїх дослідженнях визначає теоретико-методологічні запити створення інноваційних освітніх кластерів. Важливість освітньої складової в організації кластерів визначено в наукових працях М. Хмари та В. Шевчук, де висвітлено суть поняття «освітній кластер» та процеси кластеризації у сфері вищої освіти України [3; 4].

Систематизацію підходів до класифікації та визначення сутності видів кластерів, які відносяться до інноваційно-освітніх кластерів визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Систематизація підходів до класифікації та визначення сутності кластерів за напрямом діяльності*

Вид кластеру	Автор/рік/джерело	Зміст визначення поняття
1	2	3
Промислові	М. Портер (M. Porter) 1990 р.	ряд галузей, що взаємодіють як покупець-постачальник або постачальник-покупець, а також за допомогою спільних технологій, спільних каналів закупівель або розподілу, спільних трудових об'єднань
	Е. Бергман, Е. Фезер (E. Bergman, E. Feser) 1999 р.	можуть бути визначені в найзагальнішому вигляді як група комерційних підприємств і некомерційних організацій, для яких членство в групі є важливим елементом підвищення індивідуальної конкурентоспроможності. Кластер пов'язують в єдине ціле операції купівлі-продажу, спільні технології, покупки, канали розподілу або ринки праці
Наукомісткі	О. Скоч 2007 р.	виникли порівняно недавно: об'єднані в них підприємства, як правило, базуються на нових технологіях і знаннях, приносять побічний результат досліджень університетів і науково-дослідних інститутів

Продовження табл. 1

1	2	3
Інноваційні	Дж. Сіммі, Дж. Сеннетт (J. Simmie, J. Sennett) 1999 р.	велика кількість пов'язаних індустріальних і/або сервісних компаній з високим рівнем співпраці (зазвичай через ланцюг постачань), що функціонують в однакових ринкових умовах
	А. Бутенко, Є. Лазарева 2009 р.	як підсистема регіональної інноваційної системи – це: сукупність компонентів кластера, які мають власну структуру: суб'єкти розробки і пропозицій наукових ідей, проектів, науково-технічної продукції, продуктів; суб'єкти реалізації наукових ідей, науково-технічної продукції, інноваційних проектів; функціональні підсистеми інноваційної інфраструктури: фінансова, інформаційна, експертизи, маркетингова, логістична, ін.
Освітні	Г. Грекова, О. Фіхтнер 2010 р.	структуруютьоруючими в кластерах виступають освітні заклади різного рівня, які заключають угоди з базовими підприємствами регіону на підготовку спеціалістів визначеного рівня та проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок (НДДКР)

*Систематизовано автором

Промислові кластери дозволяють взаємодіяти галузям в загальній системі відносин «постачальник-покупець» за рахунок фінансових, матеріальних, трудових та інших ресурсів із використанням спільних технологій. Наукомісткі види кластерів у своїй діяльності використовують новітні технології та розробки, являють собою підприємства, що

прогресують за рахунок науково-дослідницьких відкриттів. Інноваційні кластери втілюють розробки і пропозиції наукових ідей та інноваційних проектів за рахунок власної інноваційної інфраструктури. Освітні види кластерів готують висококваліфікованих фахівців для підприємств, які проводять науково-дослідні і дослідно-конструкторських розробки. Проте немає ефективної взаємодії означених видів кластерів, тому необхідно створити інноваційно-освітні кластери, які в собі поєднують всі позитивні наслідки функціонування та будуть діяти як єдиний механізм.

Надання громадянам сучасних знань є економічним та соціальним інтересом держави, який буде реалізовуватися шляхом підтримки системи освіти та формуванням на її базі комплексних інформаційних центрів, стимулюванням бізнес-інкубування, як основного інструменту кластеризації та наданням консультаційних послуг. Завдяки цим процесам буде формуватися державна стратегія регіональної, національної та міжнародної взаємодій з використанням кластерної економіки. Саме об'єднання освітньої та інноваційної складової сприятимуть здійсненню прогресу у розвитку регіональної економіки та здійснюватимуть необхідний поштовх для ефективного функціонування кластерів.

Список використаної літератури

1. Монастырный Е. А. Инновационный кластер / Е. А. Монастырный // Инновации. – 2006. – № 2 (89). – С. 41.
2. Денешніков С.С. Теоретико-методологічні запити створення інноваційних освітніх кластерів / С.С. Денешніков // Філософія науки: традиції та інновації, 2016, № 1-2 (13-14). – [Електр. ресурс] – Режим доступу: <http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/1340/1/Teoretyko-metodolohichni%20zapyty.pdf>.
3. Хмара М. Кластеризація у сфері вищої освіти України. – Режим доступу: http://www.edu-trends.info/wp-content/uploads/2015/04/Khmara_abstract_16_04_15.pdf.
4. Шевчук В. О. Освітній кластер: суть поняття. – [Електр. ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/14_NPE_2015/Economics/14_193006.doc.htm